

1.10.2024

Päätösten vaikutusten ennakoarviointi- menettely Äänekosken kaupungissa

Yleistä

Kaupunginhallitus päätti 2.9.2024 (204 §) muutoksista Äänekosken kaupungissa sovellettavaan päätösten vaikutusten ennakoarviointimenettelyyn (eva-menettely). Muutokset tulivat voimaan 1.10.2024 lukien.

Samalla kaupunginhallitus päätti, että erillinen yritysvaikutusten arviointimenettely lakkautetaan 30.9.2024 lukien.

Tausta ja tarkoitus

Eva-menettelyn lainsäädännöllinen tausta ja perusta on eritoten sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädännössä. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain (612/2021) 6 §:n (Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kunnassa) 2 momentissa on muun ohella säädetty, että kunnan on otettava päätöksenteossa huomioon päätöksensä arvioidut vaikutukset ihmisten hyvinvointiin ja terveyteen väestöryhmittäin.

Viittauksia erityyppiseen päätösten vaikutusten ennakoarviointiin on myös esimerkiksi maankäyttö- ja rakennuslaissa, ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetussa laissa, viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista annetussa laissa, naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetussa laissa sekä kielilaissa.

Soveltamisala

Kaupunginhallituksen päätöksen mukaan eva-menettelyyn kuuluva arviointi suoritetaan, jos:

- 1) päätöksellä on välittömiä ja/tai pitkän aikavälin vaikutuksia kuntalaisten hyvinvointiin, elinoloihin ja terveyteen;
- 2) päätös on strategisesti, toiminnallisesti tai taloudellisesti merkittävä;
- 3) kyseessä on merkittävä muutos palveluissa tai uusi palveluiden järjestämistapa;
- 4) päätöksellä on välittömiä ja/tai pitkän aikavälin suoria vaikutuksia tai merkittäviä epäsuoria vaikutuksia yritystoimintaan; tai

1.10.2024

- 5) päätöksen tai sen täytäntöönpanon vaikutukset ovat pysyviä tai erityäin pitkäkestoisia.

Eva-menettelyä ei kuitenkaan sovelleta:

- a) asioissa, joita kuntalain (410/2015) 92 §:n perusteella ei saa ottaa ylemmän toimielimen käsiteltäväksi;
- b) asioissa, jotka ovat käsiteltävänä oikaisuvaatimuksen, valituksen tai kantelun johdosta;
- c) asioissa, joissa on kyse virkavaalista, työntekijän tai muun työnsuorittajan ottamisesta taikka luottamushenkilöiden vaalista; tai
- d) asioissa, joissa on kyse pelkästään ilmiöiden, kehityskulkujen tai päätösten seurannasta, arvioinnista, tutkimisesta tai teknisestä täytäntöönpanosta taikka joissa ei muusta syystä tehdä varsinaista asiaratkaisua.

Työnjako ja osallistujat

Vastuu eva-menettelystä ja sen asianmukaisesta hoitamisesta kuuluu kunkin asian valmistelijalle tai valmistelijoille. Toimielimen käsiteltäväksi kuuluvissa asioissa vastuussa on viime kädessä asian esittelijä.

Linjauksena on, että kaupungin johtoryhmän jäsenet ottavat johtoryhmän kokouksissa esille sellaisia tehtäväalueellaan vireillä olevia asioita, joiden valmisteluun eva-menettely saattaa kuulua. Johtoryhmän kokouksessa sovitaan tällöin eva-menettelyn toteuttamisesta ja työnjaosta.

Jos vireillä oleva asia tunnustetaan poliittisesti poikkeuksellisen laajavaikutteiseksi, kaupunginjohtaja voi kutsua eva-menettelyyn mukaan myös kaupunginhallituksen puheenjohtajan ja valtuuston puheenjohtajan.

Lisätietoja

- Eva-menettely yleisesti: Hallintojohtaja Aleks Heikkilä, puh. 040 823 7921, sähköposti muotoa etunimi.sukunimi@aanekoski.fi
- Eva-menettelyssä suoritettavat arvioinnit: Kunkin asian valmistelija tai esittelijä

Liitteet

Liite nro 1 Arviointilomake

Vaikutusten ennakoarviointi (EVA)

Arvioitava asia:

--

Vaihtoehtojen vertailu

Vaihtoehtoja vertaillaan aina nykytilaan, eli että ei tehtäisi mitään, vaan tilanne jatkuisi nykyisen kaltaisena.

Vaihtoehto 1:

--

Vaihtoehto 2:

--

Vaihtoehto 3:

--

Päivämäärä:

--

Arvioinnin tekijät:

--

Ohjeistus:

Arvioikaa päätösvaihtoehtojen vaikutuksia pitkällä aikavälillä, mutta tarvittaessa vaikutuksia tulee pohtia myös lyhyellä aikavälillä, mikäli ne mielestänne poikkeavat oleellisesti pitkän aikavälin vaikutuksista. On myös pohdittava, onko päätöksellä välillisiä ja/tai välittömiä vaikutuksia. Kunkin arviointikokonaisuuden lopussa on mahdollisuus sanallisesti tehdä yhteenveto kullekin eri vaihtoehdolle ja perustella näkemyksiänne kirjallisesti.

Strategiset vaikutukset:

Arvioikaa, toteuttaako päätösehdotus kaupungin strategiaa, onko ehdotus kaupungin arvojen mukainen ja toteuttaako ehdotus kaupungin strategisia toimeenpano-ohjelmia.

Yritysvaikutukset:

Arvioikaa, mitä vaikutuksia päätösehdotuksella on yritystoiminnan kannalta. Lähtökohtaisesti arvioikaa päätösehdotusta äänekoskella toimivien tai tänne mahdollisesti sijoittuvien yritysten kannalta.

Elinvoimavaikutukset:

Arvioikaa lisääkö vai vähentääkö päätösehdotus kaupungin elinvoimaisuutta.

Hyvinvointi- ja terveysvaikutukset:

Arvioikaa mitä hyvinvointi- ja terveysvaikutuksia päätösehdotuksella on.

Ympäristövaikutukset:

Arvioikaa päätösehdotusta ympäristön kannalta.

Tasa-arvoaikutukset:

Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus tarkoittavat sitä, että kaikki ihmiset ovat samanarvoisia keskenään. Ne tarkoittavat syrjimättömyyttä, mutta myös sitä, että toimintaa, palveluita ja ympäristöjä kehitetään ihmisten moninaisuus huomioivaksi.

Yhdenvertaisuudella tarkoitetaan yhdenvertaisuuslain (1325/2014) mukaisesti sitä, että kaikki ihmiset ovat samanarvoisia eikä ketään saa syrjiä henkilöön liittyvän syyn perusteella. Tasa-arvolla taas viitataan useissa yhteyksissä miesten ja naisten väliseen tasa-arvoon (laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta 609/1986). Tasa-arvon käsite on laissa laajennettu huomioimaan sukupuolen moninaisuus. Se kattaa naisten, miesten sekä transihmisten ja intersukupuolisten tasa-arvon. Nuorisolaissa (2017) tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen ovat lain keskeisiä tavoitteita, joilla ohjataan nuorisotyötä ja -toimintaa.

Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutuminen tarkoittaa, että jokaisella toimintaan osallistuvalla tulee olla samanlaiset mahdollisuudet osallistua ja tulla kohdelluksi riippumatta hänen taustastaan.

Lapsivaikutukset:

Arvioikaa, miten päätösehdotus vaikuttaa äänekoskelaisten lasten ja nuorten elämään, arkeen, tulevaisuuteen.

Henkilöstövaikutukset:

Arvioikaa, onko päätösehdotuksella vaikutuksia kaupungin henkilöstöön.

Talousvaikutukset:

Arvioikaa analyttisesti päätösehdotuksen vaikutuksia kaupungin taloustilanteeseen.

Arvioitava asia:

0

Arviointi tehty (pvm):

0.1.1900

Laatijat:

Vaihtoehto 1:	Vaihtoehto 2:	Vaihtoehto 3:
0	0	0

Strategiset vaikutukset

Vaikutukset strategisten linjausten/tavoitteiden toteutumiseen
Onko asia kaupukstrategian arvojen mukainen (olemme tasapuolisia, toimimme kestävästi, haemme uusia ratkaisuja)
Vaikutukset strategisten toimennpano-ohjelmien toteutumiseen

Strategisten vaikutusten keskiarvo:
Sanallinen perustelu:

Ei vaikutuksia 0,0 Ei vaikutuksia 0,0 Ei vaikutuksia 0,0

Yritysvaikutukset

Vaikutukset yritystoiminnan edellytyksiin Äänekoskella
Vaikutukset yritysten työvoiman saantiin
Vaikutukset yritysten tasapuoliseen kohteluun
Vaikutukset aluetalouteen

Yritysvaikutusten keskiarvo:
Sanallinen perustelu:

Ei vaikutuksia 0,0 Ei vaikutuksia 0,0 Ei vaikutuksia 0,0

Elinvoimavaikutukset

Vaikutukset kaupungin veto- ja/tai pitovoimaisuuteen
Vaikutukset kaupungin työllisyyteen
Vaikutukset asukkaiden ja yhteisöjen osallistumiseen
Vaikutukset asukkaiden elämän laatuun
Vaikutukset palveluiden saatavuuteen ja/tai vaikuttavuuteen
Vaikutukset kaupungin alueidenkäyttötavoitteisiin

Elinvoimavaikutusten keskiarvo:
Sanallinen perustelu:

Ei vaikutuksia 0,0 Ei vaikutuksia 0,0 Ei vaikutuksia 0,0

Hyvinvointi- ja terveysvaikutukset

Vaikutukset asukkaiden fyysiseen ja/tai psyykkiseen terveyteen
Vaikutukset maahanmuuttajien kotoutumiseen
Vaikutukset hyvinvointia edistäviin elämäntapoihin
Vaikutukset ihmisten mahdollisuuksiin harrastaa liikuntaa
Vaikutukset ihmisten mahdollisuuksiin harrastaa kulttuuria
Vaikutukset asukkaiden elinoloihin ja viihtyvyyteen
Vaikutukset asukkaiden sosiaaliseen hyvinvointiin
Vaikutukset asukkaiden sosiaaliseen osallisuuteen (syrjäytymisen ehkäisy)

Hyvinvointi ja terveysvaikutusten keskiarvo:
Sanallinen perustelu:

Ei vaikutuksia 0,0 Ei vaikutuksia 0,0 Ei vaikutuksia 0,0

Ympäristövaikutukset

Vaikutukset ympäristöön (luonnon monimuotoisuus, maisema, luonnonvarat, rakennettu- ja luonnonympäristö)
Vaikutukset hiilineutraalustavoitteeseen, ilmastonmuutokseen ja siihen sopeutumiseen
Vaikutukset kiertotalouteen

Ympäristövaikutusten keskiarvo:
Sanallinen perustelu:

Ei vaikutuksia 0,0 Ei vaikutuksia 0,0 Ei vaikutuksia 0,0

Tasa-arvoaikutukset

Vaikutukset ihmisten väliseen tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen

--

--

--

Tasa-arvoaikutusten keskiarvo:
Sanallinen perustelu:

Ei vaikutuksia 0,0 Ei vaikutuksia 0,0 Ei vaikutuksia 0,0

Lapsivaikutukset

Vaikutukset lasten ja nuorten saaman palvelun laatuun
Vaikutukset palveluiden maantieteelliseen saatavuuteen
Vaikutukset lasten ja nuorten osallisuuteen ja yhteisöllisyyteen ja vaikuttamismahdollisuuksiin
Vaikutukset erityisen haavoittuvassa asemassa olevien lasten ja nuorten asemaan
Vaikutukset lasten ja nuorten keskinäiseen tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen
Vaikutukset lasten ja nuorten turvallisuuteen
Vaikutukset perheiden arjen sujuvuuteen

Lapsivaikutusten keskiarvo:
Sanallinen perustelu:

Ei vaikutuksia 0,0 Ei vaikutuksia 0,0 Ei vaikutuksia 0,0

Henkilöstövaikutukset

Vaikutukset henkilöstön saatavuuteen, lukumäärään ja osaamisvaatimuksiin
Vaikutukset henkilöstön työhyvinvointiin

Henkilöstövaikutusten keskiarvo:
Sanallinen perustelu:

Ei vaikutuksia 0,0 Ei vaikutuksia 0,0 Ei vaikutuksia 0,0

Talousvaikutukset

Vaikutukset kaupungin talouteen
Vaikutukset kaupungin verotuloihin

Talousvaikutusten keskiarvo:
Sanallinen perustelu:

Ei vaikutuksia 0,0 Ei vaikutuksia 0,0 Ei vaikutuksia 0,0

Arvioitava asia:

0

Arviointi tehty (pvm):

0.1.1900

Laatijat:

	Vaihtoehto 1:	Vaihtoehto 2:	Vaihtoehto 3:	
	0	0	0	0
Strategisten vaikutusten keskiarvo:	Ei vaikutuksia	0,0 Ei vaikutuksia	0,0 Ei vaikutuksia	0,0
Yritysvaikutusten keskiarvo:	Ei vaikutuksia	0,0 Ei vaikutuksia	0,0 Ei vaikutuksia	0,0
Elinvoimavaikutusten keskiarvo:	Ei vaikutuksia	0,0 Ei vaikutuksia	0,0 Ei vaikutuksia	0,0
Hyvinvointi ja terveysvaikutusten keskiarvo:	Ei vaikutuksia	0,0 Ei vaikutuksia	0,0 Ei vaikutuksia	0,0
Ympäristövaikutusten keskiarvo:	Ei vaikutuksia	0,0 Ei vaikutuksia	0,0 Ei vaikutuksia	0,0
Tasa-arvovaikutusten keskiarvo:	Ei vaikutuksia	0,0 Ei vaikutuksia	0,0 Ei vaikutuksia	0,0
Lapsivaikutukset keskiarvo:	Ei vaikutuksia	0,0 Ei vaikutuksia	0,0 Ei vaikutuksia	0,0
Henkilöstövaikutusten keskiarvo:	Ei vaikutuksia	0,0 Ei vaikutuksia	0,0 Ei vaikutuksia	0,0
Talousvaikutusten keskiarvo:	Ei vaikutuksia	0,0 Ei vaikutuksia	0,0 Ei vaikutuksia	0,0
Kaikkien vaikutusten keskiarvo:	Ei vaikutuksia	0,0 Ei vaikutuksia	0,0 Ei vaikutuksia	0,0